

DE NATUUR MIJN LESLOKAAL

Gerwine Wuring, aerda@wxs.nl www.aerda.nl

Artikel verschenen in de bundel 'Spiritualiteit, vrijheid en engagement' uitgeven in 2006 door Titus Rivas en Bert Stoop, zie ook <http://spiritualiteit.blogspot.com/>

Zeven jaar duurde mijn studie in de biologie. Ik leerde er veel over de biochemie, de evolutie en de ecologie van het leven op aarde. Ik trainde mezelf flink in mijn mentale, analytische vermogens en werd er steeds ongelukkiger. Terugkijkend kun je zeggen dat ik vooral veel leerde over de wereld buiten mezelf. En hoe ik me daartoe kon verhouden zodat ik daar bij zou horen. Mijn persoonlijke groei en ontwikkeling had ik stil gezet en een gevoelige opdonder gegeven. Dat wreekte zich de jaren daarna. Ik bleef, op mijn tenen lopend, mijn werkzaamheden uitoefenen om het een ieder naar de zin te maken, behalve mezelf. Totdat ik overspannen raakte en mijn lijf en emotionele gestel het niet langer pikten, ze deden niet meer mee. Via de weg van de yoga, de Gestalt en de kunst van het verhalen vertellen kwam ik in contact met de Druïdery. De Order of Bards, Ovates and Druids (OBOD) in Engeland was in die tijd net gestart met een schriftelijke cursus in deze eeuwenoude leer. Het hielp me heel sterk om mezelf en mijn eigen verbondenheid met de wereld om me heen weer terug te vinden. De natuur was daarin voor mij de helende kracht. Ik kwam in contact met informatie, kennis en wijsheid die voor ons allen beschikbaar is, als we onze intuïtie en ons gevoelsleven een rol mogen laten spelen in de studie van de natuur.

Allereerst leerde ik de spiegelende werking van de natuur en de wereld om me heen ontdekken. De natuur was daarin een spiegel zonder oordeel. Ze liet me simpelweg ervaren wat er in mij zelf gaande was, zonder daar aan iets te willen veranderen of te verbeteren. Zo heeft menig storm, die beukte op de ramen van mijn huis, me doen realiseren dat ik met mijn vlagen van kritische zelfreflectie ongenadig kan zijn voor mezelf, de onderste steen moest boven in mijn perfectionisme. Ik zag ook hoe ik mezelf kan en moet beschermen tegen deze scherpe winden van zelfkritiek. Want ik kan net als de stormwind voortdurend gaatjes vinden om door heen te fluiten, zodat ik nog onrustiger word, nog ontevredener ga zijn over mijn eigen optreden en gedrag. Maar ik zag ook dat storm soms de harde waarheid boven brengt, alle droses en gedoe in mij wegblazend, zodat ik oog in oog kom te staan met mijn eigen waarheid, mijn eigen werkelijkheid en mijn aandeel in het geheel. En als ik na de storm de schade ga opnemen, doet het me wel zeer om mezelf zo ondersteboven geblazen aan te treffen. Maar ik ben tevens dankbaar voor de grote schoonmaak die er heeft plaats gevonden, tijd om maatregelen te nemen en mijn volgende stappen in het leven te gaan nemen, opgeruimd en wel.

Al oefenend voor die spiegel kwam ik in aanraking met de wereld áchter de spiegel. Ik proefde van het wezenlijke in de natuur en in mijn eigen natuur. Tijdens lange wandeling of wanneer ik wat moe begin te worden van al het geklim en geklauter, zoek ik vaak doelbewust naar een steen. Eentje die even lekker zwaar en goed in mijn hand ligt. Ik heb ontdekt dat het simpele feit van het vasthouden van een steen me oplaadt. Alsof de aardkrachten uit de steen door mijn hand heen trekken, in mijn lijf doorstromen en me zo revitaliseren. Als het weer genoeg is, leg ik de steen bewust weer ergens neer op een mooi plekje bijvoorbeeld bij een boom. Of soms ook op een paaltje in het zicht voor een volgende wandelaar, nadat ik haar bedankt heb voor de steun en de kracht die ze me gegeven heeft.

Ik ontwikkelde gesprekken met de natuur, in de natuur en met mijn eigen aard en wezen. Zo zat ik eens in de trein op weg naar werkafspraken in het midden van het land. En ik had geen zin in vergadering of werk; verveeld staar ik uit het raam, naar het voorbijtrekkende landschap, gehuld in een grijzige grauwe damp van de wegtrekkende regenluchten. Ineens komt daar de zon doorheen. In een sprookjesachtig licht spreken de bosjes en boompjes, de takken en de struiken, die aan me voorbijtrekken, me aan. In allerlei hoedanigheden van bruin, grijs, groen, rood, klein, groot, uitstekend, meegolvend, rechtsofstaand of krom, alsof ze me toeroepen; 'De natuur heeft haar eigen composities, wetmatigheden, haar eigen ritmiek en structuur. Jij bent daar deel van en dit is hoe het nu moet zijn. Je hoeft niets te veranderen, alleen maar te zijn en mee te bewegen.' Het doet me goed dit te zien en te doorzien. Ik voel de zon in mijn eigen gemoed terugkeren, het plezier in mijn leven steekt ineens haar kop weer op. Prompt vraag ik me af, zal ik dan toch de stukken er maar bijpakken en nog het een en ander gaan voorbereiden? Ook nu geven de bomen en struiken in het landschap me onmiddellijk een antwoord; 'Nee, dat is helemaal niet nodig. Het is veel belangrijker in het moment te zijn. Nu, én straks in de vergadering. Je hebt je al voldoende voorbereid, zorg dat je er tijdens de gesprekken ook helemaal kunt zijn, in het hier en nu. Zodat je reageert vanuit wat er is en nodig is, op dat moment.'

Misschien wilt u nu dit boek en artikel even aan de kant leggen, om uw aandacht te richten op de wereld om u heen. Wat ziet, ruikt, hoort u daar? Is er iets van natuur in uw direkt omgeving op dit moment? Ga daar eens heen met al uw aandacht en zintuigen. Welke kleuren, vormen en structuren, geuren en geluiden zijn daar? En

wat doet dat met uw gemoed, uw gedachten, gevoelens, emoties en verlangens? Neem de tijd om dit alles rustig tot u door te laten dringen. Kom dan weer terug in uw dagelijkse doen en laten, en voel even na. Is er iets gebeurd of veranderd in uw binnen of buitenwereld?

Een nieuwe wereld opende zich voor mij. En niet alleen voor mij. Al jaren werkzaam in de natuur en milieu educatie werd het me steeds duidelijker dat dit mijn weg zou zijn, mijn taak of opdracht hier op aarde. Ik wilde in de natuur en milieu educatie datzelfde pad van mentaal naar emotioneel, van ratio naar intuïtie, van buiten naar binnen, van kennis over naar wijsheid van, gaan lopen en inbrengen. De ecologie was niet langer alleen maar een wetenschap die de natuur buiten mij zo objectief mogelijk in kaart wil brengen. Ik ging zien hoe wij allen diep van binnen verbonden zijn met alles om ons heen. In mijn werk begon ik de waarde van persoonlijke groei en ontwikkeling in te brengen als een sleutelfactor voor mogelijke veranderingen in de maatschappij of de milieuproblematiek.

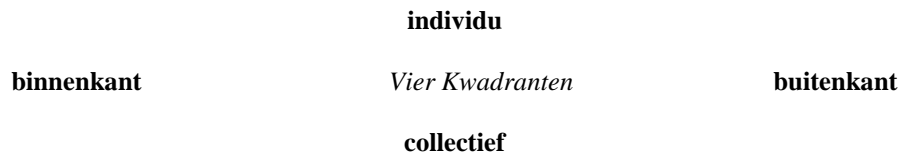
In de Deep Ecology weken en weekenden, die ik organiseerde bij mijn toenmalige werkgever Volkshogeschool, nodigde ik de deelnemers uit met hun eigen dromen en verlangens te komen met betrekking tot hun relatie met de natuur, de aarde. In de ruimte van een open programmering kunnen de mensen tijdens een bijeenkomst op hun eigen wijze vormgeven aan en ondersteund worden in het naar buiten brengen van hun wensen. Veelal speelt het contact met de natuur een grote rol in de uitwerking van de individuele behoeften. Door echt naar buiten te gaan en de bomen, het bos, de wind of het water haar 'zegje' te laten doen, kan er een verdieping en verheldering optreden van veelal onbewuste gevoelens en verlangens. Ik herinner me nog een deelnemster, werkzaam bij een natuur en milieueducatief centrum, die niet zo goed wist waar ze mee zou willen werken. Ik raadde haar eerst maar even naar buiten te gaan om inspiratie op te doen. Ze kwam terug met het idee voor een kleine workshop die ze wel wilde oefenen met een paar deelnemers van het weekend. De titel van de workshop was 'De geur van gras'. Ze had ontdekt dat er allerlei herinneringen bij haar boven kwamen van vroeger, alleen maar door met haar neus in het gras te liggen. Het blijkt dat door de geur van gras en gewas echt bewust binnen te laten, mensen bij hun jeugdherinneringen terecht komen en er verhalen verteld willen worden over de veranderingen in hun leven en in de maatschappij. Deze dame had in dit weekend de basis gelegd voor een serie van workshops die ze de jaren daarna onder dit thema heeft uitgevoerd.

Het werken met deze spirituele natuurbeleving is een voortdurend aanroepen van de zintuigen en de spelende mens. Onze creatieve vermogens worden weer geprikkeld, zodat wat er werkelijk in ons leeft weer naar buiten kan komen. En dat is heus niet alleen pret en plezier. Onzichtbaar voor de buitenwereld en vaak ook voor ons zelf hebben we vele nare herinneringen en emoties weggestopt. Ook die komen weer naar buiten, maar voor de aarde, de natuur is dat geen enkel probleem. Zij oordelen niet, dat doen we zelf, waardoor er veel energie gaat zitten in het eronder houden van die emoties. Dat maakt ons vervolgens moe en terneer geslagen. In de natuur mogen we huilen met de winden, lachen, gieren en brullen tegen de storm, stampvoeten door de plassen. Door onze opgekropte emoties weer lucht te geven krijgen we onze eigen energie weer vrij tot onze beschikking om datgene te doen waartoe we geroepen worden. Geroepen door diezelfde aarde, luister maar... Als we goed ons oor te luisteren leggen, al onze zintuigen openstellen en van ons hart geen moordkuil meer hoeven te maken, dan is daar dat stille stemmetje dat ons iets toefluistert over onze essenties. De tere kleuren van een bloem, het zachte wiegen van het gras, de buizerd in de hoge lucht, de regendruppels in het meer. Als we echt stil durven te staan bij die signalen komt er inzicht, kennis of wijsheid naar ons toe, die ons verder helpen op ons pad.

Door onze westerse cultuur en leefwijze raken we onze verbondenheid met onze eigen ware natuur en wezenlijke aard meer en meer kwijt. Onderwijs en opvoeding, medische zorg en voedselproductie zijn gericht op een aanpassen aan en een leven in een culturele economie van geld verdienen en efficiëntie. Onze diepe geworteldheid in de natuurlijke processen van de aarde raakt hoe langer hoe meer op de achtergrond. Let wel dit is geen pleidooi voor een 'terug naar de natuur' beweging, en verwacht van mij ook niet dat ik alle geneugten van de moderne samenleving af wil zweren. Het is veel eerder dat ik de eenzijdigheid van onze benaderingen wil doorbreken. Het is én – én. Én cultuur en techniek, ratio en verstand, logica en planmatigheid naast en doorweven met natuur en gevoel, emotie en intuïtie, verrassing en verwondering, dat is waar ik voor pleit.

Dat betekent evenwel een inhaalslag die nodig is om dit ecologisch – economisch systeem meer in balans te brengen. Een balans in alle lagen en facetten van onze samenleving en in ons privé leven. Om dit te illustreren maak ik dankbaar gebruik van de vier kwadranten systematiek van Ken Wilber, waar hij onderscheidt maakt tussen het individu, ik en jij of zij, en het collectief, de wereld, de maatschappij of bijvoorbeeld het bedrijf waar je werkt, de straat waarin je woont. Zowel het individu als het collectief hebben een zichtbare, tastbare en benoembare buitenkant, je naam of de naam van je land van herkomst, je kleding, de kleur van de bloemen om je heen. Als ook een veel ongrijpbaarder binnenkant, de wereld van je emoties, je intuïties en gedachten en de

culturele normen en waarden van het collectief, de religies of bijvoorbeeld de energetische werking van die bloemenpracht.

Ieder van ons kan en moet in zijn eigen leven, privé en maatschappelijk gezien, voor zichzelf bepalen in en met welke van de vier kwadranten hij/zij het meest vertrouwd is. Sommigen van ons hebben zich geheel geschoold in het technische wetenschappelijke kwadrant van de studie naar de materie en/of het geld (collectief-buitenkant). Anderen daarentegen richten zich vooral op het eigen gezin, de emotionele zorg en liefde voor huis en haard, partner of kind (collectief-binnenkant). Weer anderen zitten in een periode van hun leven dat ze het erg zwaar hebben. En dat alleen de eigen binnenwereld tijd en aandacht vraagt, bijvoorbeeld in een burn-out, al het andere is teveel (indiviu-binnenkant). Massale rouwbetuigingen tegen zinloos geweld, of bij het overlijden van bekende Nederlanders maakt duidelijk dat de rol van de kerk zo langzamerhand wordt overgenomen door andere meer spontane, collectieve bewegingen die hun aandacht willen richten op het 4de kwadrant van de binnenwereld van de wereld om ons heen.

Naarmate iemand zich meer heeft bevrijd van alle vooroordelen en alle, in de (vroeg) jeugd opgelopen, beschadigingen, ben je in gemakkelijker in staat om je vrijelijk te bewegen in elk van de vier kwadranten, zonder daar direct iets te moeten of te willen veranderen. Althans dat is mijn stellige overtuiging en ervaring, naarmate ik me meer en meer heb toegelegd op een persoonlijke, spirituele groei van mijn eigen persoontje.

Zowel in de setting van puur natuur als in hartje stad of op een immens industrieterrein speelt de dynamiek van Wilbers vier kwadranten haar rol. Altijd hebben we te maken met een persoonlijke belevingswereld en de grotere omgeving van bomen, huizen of wegen. Altijd is een deel daarvan tastbaar, materieel en fysiek aanwezig en een deel is onzichtbaar, ongrijpbaar, en heeft welhaast onbenoembaar haar werking, in de vorm van ideeën, overtuigingen, dromen, gebeden, normen en waarden en culturele energieën. Niet alleen in de mensen wereld, ook de huizen, de wegen en de bomen, planten en dieren, stralen iets uit dat niet direct te grijpen is, maar weldegelijk doorwerkt. Ook hier geldt weer de vraag hoe vrij zijn wij, hoe ontvankelijk kunnen we zijn in ieder van die verschillende werelden, hetzij natuur, hetzij cultuur.

Ga voor uzelf eens na welke rol de natuur speelt en heeft gespeeld in uw leven. Waar en wat was de natuur in uw vroegste jeugd, uw kindertijd en puberteit? Hoe vaak bent u in de natuur en waar is dan die natuur, vlak bij huis of werk? Hoeveel moeite moet u doen om in de natuur te zijn? En wat doet u in de natuur, ben u daar dan alleen of met anderen? En wat doet de natuur met u? Hoe is dat voor u om zo in de natuur te zijn?

De vraag is dus steeds weer, hoe gemakkelijk kunnen we schakelen tussen enerzijds die vier kwadranten en anderzijds de verschillende werelden waarin we kunnen of soms moeten verblijven, van hartje stad en werk tot park of vrije natuur? Soms moeten daartoe eerst ver uit balans raken en de uitersten verkennen om dit schakelen te leren. Ik herinner me een bijzondere meditatie, waarin ik in de rust en stilte van de natuur en in mijn eigen binnenwereld, terecht kwam in de oneindige stilte en het grote niets. Uiteindelijk kreeg ik beelden van een Russisch ondergronds deeltjesversnellers laboratorium waar ik me realiseerde dat deze wetenschappers uiteindelijk ook waren gestuit op de grote leegte van alle materie... Waarmee me weer eens duidelijk werd dat de schijnbare tegenstelling natuur en cultuur maar een idee is. De wereld van ons kent geen rechte lijnen, elke zorgvuldig op een tekenbord getrokken rechte zal tot in het oneindige doorgetrokken haar eigen staart ontmoeten, meegaand met de kromming van de aardbol... Dat is waar de wal het schip keert. Uiteindelijk zal ieder extreem haar eigen achterkant van het gelijk ontmoeten. In de mens zit de natuur, in de natuur zit de mens. We kunnen ze wel onderscheiden maar niet scheiden. Het wordt tijd dat we die werelden, binnen en buiten ons, de stad en haar cultuur en de aarde met haar natuur weer met elkaar gaan verbinden.

Maar het kan ook anders, dan hoeven we niet zover van huis. Ieder systeem streeft namelijk naar haar eigen balans. Daarbij kunnen we ook door het midden gaan om de tegenpool te ontmoeten. Zoals ik zelf ervaren heb in de beide studies van de biologie en de druïderie. Door me vrij extreem een aantal jaren in het ene segment op te houden, die van wetenschap en kennis van de buitenkant, met inzet van al mijn logica en mentale vermogens, werd ik door mijn eigen lichaam en gevoelsleven terug gefloten naar mijn eigen binnenwereld, waar ik de waarde van emoties en intuïtie ging leren ervaren en inzetten. Deze wip-wap of lemniscaat beweging van binnen

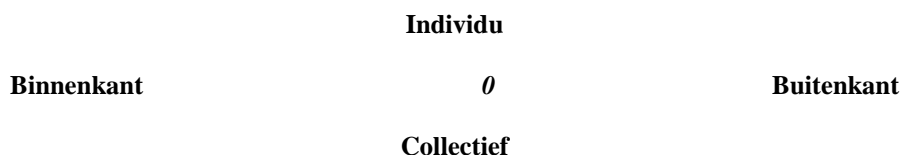
en buitenwereld, van individu en collectief moest in balans worden gebracht. Kennelijk zit daar een zelfsturend mechanisme achter dat maakt dat we weer in balans kunnen komen, als we tenminste willen luisteren en gehoorzamen aan de signalen van binnen of van buiten.

En zo zijn er in ieders leven wel innerlijke of uiterlijke bewegingen en gebeurtenissen te onderkennen die er voor zorgen dat we wel gedwongen worden alle vier de kwadranten van het leven te onderzoeken of op z'n minst te bezoeken. Maar welke rol speelt de natuur daarin, in onze huidige maatschappij? En is dat nodig dan? Hoe is het met ons contact met de natuur en onze eigen natuur en de diepere wijsheden, is dat ook mogelijk in hartje stad, temidden van het lawaai van verkeer, asfalt en beton? Nogmaals dat hangt er van af hoe goed we kunnen schakelen. Hoe vrij zijn we om te bewegen tussen de verschillende werelden van de natuur en de cultuur, de binnenwereld en de buitenwereld, het individu en het collectief. Een zomerweek spirituele natuurbeleving op de rand van een groot natuurreservaat in Zweden leerde ons daarin hele mooie lessen. Vier dagen kamperend onder zeer wisselvallige weersomstandigheden kwamen we in een sfeer waarin ieder haar eigen relatie met de natuur zeer wezenlijk kon verdiepen. De regen bood de spiegel en de ruimte voor het grote verdriet van een van ons, ze hilde veel en gemakkelijk. Een boomceremonie bracht ons in contact met de verschillende windrichtingen en de wereld van de schimmels, planten, dieren en mensen. Het was indrukwekkend hoe zeer onze verbondenheid met deze natuurwereld om ons heen zich verdiepte bij een ieder. Het besef dat alle levende wezens hun eigen rol en betekenis hebben in het grotere geheel en de een niet meer of minder belangrijk is dan de ander. De schimmel is net zo nuttig als de mens.

Na vier dagen slecht weer besloten we de laatste avond van de zomerweek door te brengen in een kamphuis van een nabijgelegen oud boerendorpje. De overgang was groot en de weerstand bij een enkeling mensen navenant. Het leerde sommigen veel over hun angst voor verandering en te leven met de stroom, door los te laten van het oude en bekende, hoe mooi en indrukwekkend ook. En het bleek een prachtige metafoor te zijn voor de overgang die ons allen weer te wachten stond na deze week. In hoeverre waren we daartoe bereid en in staat? We brachten de laatste dag en avond door in een kleinschalig cultuurlandschap van oude boerderijtjes, prachtige bomen, bloemenweitjes en beschutte hoekjes. En het was nog prachtig weer ook! Voor de meeste van ons was dit een geleidelijke overgang naar de wereld van de autoweg, het vliegveld en de grote steden die ons de dag daarop weer stonden te wachten. Het bracht ons op de volgende vragen; In hoeverre zijn we in staat om de natuur in die wereld van stedelijke drukte en chaos ook te ervaren en toe te laten in ons leven? Kunnen we contact houden met onze dromen en verlangens temidden van veeleisende banen en bazen? Kunnen we onze eigen aard en natuur leven in een wereld die vooral lijkt afgestemd op uiterlijk vertoon? Kan de natuur een kans krijgen in een wereld die lijkt geregeerd door geld en macht? We onderzochten samen hoe we de verbondenheid en verworvenheden van deze week samenleven in en met de natuur een plaats zouden kunnen geven in ons leven thuis.

De ervaring in het Zweedse zomerkamp deed mij de vierkwadranten theorie van Ken Wilber plaatsen in het perspectief van de schijntegenstelling natuur – cultuur. Als een soort derde dimensie rondom het platte vlak van de vierdimensies binnen en buiten, individu en collectief.

Hartje stad, puur cultuur en techniek

Vrije natuur, wildernis, oerwoud

U kunt met dit schema in uw achterhoofd de volgende oefening doen. Stel u voor dat u uzelf plaatst in het centrum van dit diagram. Vrij om, in gedachte althans naar links of rechts, voor of achter te bewegen, in de wereld van resp. de binnen of de buitenkant, uw individuele leven of het collectief van de ons omringende maatschappij. Nu fantaseert u in het centrum van dit platte vlak een lift, die u van boven naar beneden of omgekeerd, de gelegenheid geeft om door werelden van natuur en cultuur te reizen. U kunt op diverse etages van vrije natuur tot puur techniek en cultuur uitstappen en op al die nivo's onderzoeken en ervaren hoe het daar is en hoe het voor u is om daar te zijn. Welke rol spelen natuur en cultuur op ieder van die etages in uw

huidige leven? Hoe is het voor u om daar te zijn? Hoe vrij bent u in elk van de vier kwadranten in uw relatie met de natuur? Hoeveel natuur is er in uw leven, waar mist u iets en wat kunt u doen om het gemiste meer ruimte en kans te geven?

Ik schrijf bewust schijntegenstelling natuur - cultuur, omdat een van de lessen die ik goed onthouden heb van mijn ecologiestudie de volgende is; 'de natuur is overal en het milieu selecteert'. In de vrije natuur of gebieden waar mensen niet of nog niet zoveel invloed gehad hebben op dit milieu kunnen we de natuur in al haar facetten ontmoeten, zoals in het Zweedse natuurpark. In Nederland is dit alleen nog gedeeltelijk mogelijk aan zee en misschien op de Wadden. In onze natuurreervaten doen we ons best de natuur haar gang te laten gaan. Maar de invloed van de omringende mensenwereld is erg groot, denk aan bos- of waterbeheer, verkeer en toerisme. Voor de echte vrije natuur moeten we naar het buitenland. Ieder zal zo haar eigen geliefde oorden daarvoor hebben. Af en toe gaan we daar heen om ons weer even helemaal op te laden, te voeden en te helen van drukte, stress en afstomping van gevoel voor schoonheid.

Maar ook hartje stad, of temidden van de drukte van filevorming op wegen rond industrie terreinen of Schiphol is die natuur nog steeds aanwezig. Al kan ze er in de stof niet zo gemakkelijk (herkenbaar) zijn. Alleen de warmte van de zon of het striemen van de wind, het jagen van de wolkenluchten of de vluchten van de spreuwen herinneren ons nog aan de vrije natuur. Dus is het aan ons om haar innerlijk te ervaren en mee te nemen in onze beleving van de wereld om ons heen. Nog beter is het als de planners meer rekening houden met de invloed van de natuur op ons menselijk bestaan. En zelfs in de dichtstbevolkte gebieden van ons leven nog ruimte houden voor de natuur. Dit alles vergt echter een bewustzijn van die invloed van de natuur op ons mens zijn, en, o vicieuze cirkel, die waren we nu juist kwijtgeraakt in de verstedelijking van ons leven.

Stel u voor; u bent het centrum van uw eigen universum, kijk om u heen. Welke wereld heeft u om u heen gecreëerd? Hoeveel natuur, hoeveel cultuur, hoeveel bomen, bossen, water of lucht, en hoeveel wetenschap en techniek is er om u heen? En hoe reflecteert die buitenkant uw eigen innerlijke emotionele gevoelswereld en die van onze cultuur? Wat doet u of wilt u doen om een bijdrage te leveren aan deze werelden, binnen en buiten, individueel en collectief?

Voor mij in dit werk van aarde educatie is het heel belangrijk de mensen mee te nemen op een, veelal innerlijke ontdekkingsreis naar de waarde van de natuur en haar natuurlijke processen voor het leven van alledag, ook in ons eigen bestaan. Dit kan simpelweg beginnen met een klein lapje blauw in de lucht boven de stad, of een boom in een tuin of park. In essentie zit daarin alle schoonheid, wijsheid en diversiteit van de natuur en haar natuurlijke processen. Van haar kunnen we leren hoe onze eigen natuurlijke processen kunnen verlopen, krijgen we les over ons leven. Kunnen we leren hoe we weer rechtstreeks contact kunnen maken met onze eigen natuur en geartheid. We zijn immers deel van haar, we komen uit de natuur, wij zijn natuur. En door die eigen aard en natuur ten volle te leven, kunnen we de meest waardevolle bijdrage leveren aan het ecosysteem van de menselijke samenleving hier op onze aarde. Door onze eigen plaats en rol weer in te nemen in het geheel van samenleven met mensen, planten, dieren en schimmels.

Of het nu als spiritueel ecooloog, kunstenaar, wetenschapper, huisvrouw of handelsreiziger is, als een ieder van ons zijn of haar eigen bezieling en spirituele verbondenheid met de wereld om zich heen kan beleven en vormgeven, kunnen we geëngageerd en in vrijheid leven op deze prachtige planeet aarde.

Samenvatting

Gerwine Wuring beschrijft hoe zij de natuur en milieueducatie waarin ze werkzaam was, heeft getransformeerd naar aarde educatie. De essentie van aarde educatie is een spirituele natuurbeleving waarin mensen in verbinding met de natuur weer in contact kunnen komen met hun eigen aard en natuur. Uit deze wisselwerking en verdieping van het contact tussen mens en natuur kunnen nieuwe inzichten, (werk)vormen en ontwikkelingen voortkomen, die onze bezieling voeden en onze plek en rol hier op aarde bekrachtigen en richting geven. Het artikel gaat in op de spiegelende werking van de natuur. En de wereld achter de spiegel waar een werkelijke dialoog met de natuur, de omringende wereld en je eigen aard en natuur mogelijk is. Aan de hand van het vier kwadrantenschema van Ken Wilber wordt de lezer uitgenodigd te onderzoeken in welke velden u het meest vertrouwd bent en het meeste toegang hebt tot de natuur. Is dat in uw persoonlijke leven of juist in de maatschappij? En bent u dan meer gericht op de fysiek materiele werkelijkheid of hebt u ook of juist toegang tot de innerlijke wereld van gevoel en intuïtie? En welke rol speelt de natuur in al deze kwadranten in uw leven in de verstedelijkte samenleving van ons nederig land. Het artikel doet een appél op ieder van ons om onze eigen natuur en aard in de wisselwerking met de wereld om ons heen, natuur en cultuur, te onderzoeken en te ontwikkelen. Opdat wij meer en meer onze eigen plek en rol kunnen innemen in onze samenleving met mens, plant, dier en planeet.

CV

Gerwine Wuring (Sneek, 1956) is biologe/ecologe en druïde. Ze kreeg in 2002 het idee van Reizende Aarde School dat ze nu aan het vormgeven is, terwijl ze bezig was haar werk rond aarde educatie verder te ontwikkelen. In diezelfde tijd schreef ze het boek *Spiegelingen Mens & Natuur*, pad van AARDE educatie (2003, uitgeverij Entos). In 1996 startte ze met haar Bureau Aerda, bureau voor aarde educatie, visie-ontwikkeling en methodiekscholing. Vandaaruit organiseert ze bijeenkomsten voor het Netwerk Aarde, Milieu & Spiritualiteit dat ze in 1992 opzette. Met dit netwerk levert ze al jaren een verscheidenheid aan workshopbijdrages aan het Eigentijds Festival te Vierhouten. Een internationaal treffen van zo'n 2000 mensen rond Spiritualiteit, Kunst & Natuur elk jaar in juni.

Een 5-weekse studie in de Deep Ecology welke ze in 1992 volgde bij de Noorse filosoof Arne Naess op het Schumacher College in Devon, Engeland markeert de start van al deze ontwikkelingen. In 1989 pakte ze via OBOD, de Order of bards, Ovates and Druïdes een schriftelijke cursus druïderie op. In die tijd werkte ze in de natuur- en milieueducatie op de Volkshogeschool Allardsoog te Bakkeveen. Ze organiseerde er onder andere studiedagen rond het thema 'De binnenkant van het Milieuvraagstuk' waar educatoren, therapeuten en wetenschappers elkaar ontmoetten op de vraag hoe we onze eigen persoonlijke groei in kunnen brengen in de maatschappelijke ontwikkelingen en milieuvraagstukken van het moment. Daarnaast is ze freelance projectleider en projectontwikkelaar milieuparticipatie in het landelijke opbouwwerk. En ze heeft jaren gewerkt voor waterschappen om natuurvriendelijk waterbeheer in te voeren in beleid en uitvoeringspraktijk. www.aerda.nl

Telkens gaat het er haar om dat we onze eigen aard en natuur weerspiegeld gaan zien in de wereld om ons heen. Opdat de natuur voor velen een veilige plek kan zijn en gaan worden, waar we vanuit onze persoonlijke groei krachtige bijdragen kunnen leveren aan de maatschappelijke ontwikkelingen om ons heen.

Leeuwarden, 2 – 12 okt. 04

Deep ecology: levensbeschouwing volgens welk iedereen deel uitmaakt van een grotere eenheid, de Aarde.

Of Deep ecology: levensbeschouwing volgens welk iedereen deel uitmaakt van een grotere eenheid, de Aarde. Arne Naess, (noors filosoof , geboren 1912) bracht dit begrip in 1972 naar de milieubeweging als een praktische filosofie om als individu en samenleving in harmonie om te gaan met de aarde en alle leven op deze planeet.

Ecologie: de wetenschap van de relaties en de interacties tussen organismen en hun omgeving.

Druïden: oorspronkelijk keltische sjamanen, die in de praktijk ook fungeerden als leraren, artsen, historici, profeten, bewakers van de kennis en handhavers van de wet. Moderne druïden zijn mensen die in het algemeen de weg van het paganisme bewandelen. Er zijn echter ook christelijke druïden.

Wilber, Ken: invloedrijke hedendaagse transpersoonlijk georiënteerde psycholoog, filosoof en denker.

Spirituele ecologie: een ecologie die meerdimensionaal is en zich niet beperkt tot een materieel-biologische laag.

